

Berlingske

Indland

En pige i 4. klasse blev truet med at få halsen skåret over. Vold og trusler er blevet hverdag i folkeskolen

Berlingske har fået adgang til flere tusinde siders dokumenter om vold i de danske folkeskoler. Beskrivelserne af konkrete episoder fra skolegårde og klasseværelser er talrige og hårrejsende. **Hør journalist Jens Anton Bjørnager læse artiklen højt ved at klikke på play-ikonet under billedet.**

Mandag d. 03. februar 2025, kl. 06.27. Del denne artikel

Kristoffer Kræn Sørensen (Journalist)

Kasper Fast (Journalist)

Jens Anton Bjørnager (Undersøgende journalist)

Maria Thykjær Jespersen (Motion graphic designer)

Lyt Kø

På Falster blev en skoledreng i 8. klasse truet med en saks og fik en plastikpose ført over hovedet.

I Storkøbenhavn holdt en stor forældregruppe børnene hjemme i gentagne dage i protest mod en drengegruppe, der ifølge forældrene har udsat elever for tæsk og trusler om knivstik.

På en anden folkeskole på Sjælland beskriver ansatte, at det er blevet hverdag at blive udsat for vold.

Eleven på den københavnske folkeskole blev skubbet ned på gulvet. Derefter fulgte spark og kvælertag. Da skoledagen var slut, havde hun synkebesvær og røde mærker på halsen.

Man kan mærke desperationen i ordene fra forældrene. Før var deres datter »altid glad for at gå i skole«. Nu er hun blevet introvert og bange for at sige sin mening.

Årsagen er, at en dreng i skolen terroriserer hende.

Som en sidste udvej skriver forældrene til Undervisningsministeriets Nationale Klageinstans mod Mobning.

»Tidligere har han slæbt hende i håret hen over gulvet, fået klassekammerater til at hoppe ned på hende,« skriver forældrene.

Pigen går i 4. klasse. Hun er gentagne gange blevet truet med at få skåret halsen over.

»Han insinuerer at ville skære halsen over på hende ved at lade sin finger 'skære' over sin egen hals, mens han kigger på hende og siger 'du er færdig',« skriver forældrene.

I frikvartererne bliver hun inden døre, fordi hun skal »passes på« af sine veninder. Hun kan »ikke lege frit som de andre klassekammerater«.

Hun vil heller ikke gå alene i skole. Hun er »bange og utryg«.

Ovenstående brev fra et forældrepar i København er ét vidnesbyrd om vold og trusler i en dansk folkeskole. Men det er ikke en historie, der står alene.

Berlingske har fået indsigt i en lang række dokumenter fra de seneste år: kommunale akter, klager til myndigheder og skolers egne notater. Samlet fortæller de en historie om en folkeskole, der i disse år oplever en forråelse.

I Silkeborg fik en dreng fra 10. klasse slag mod hovedet og faldt til jorden. Han besvimed. Flere elever slog derefter løs på ham. Andre filmede episoden. Drengen kunne ikke åbne munden og måtte på skadestuen.

»Ses med stor bløddelshævelse omkring venstre side af mandiblen (kæben, *red.*)«, står der i skadestuerapporten.

Sønnen modtog efterfølgende en mail fra en af de angribende elever:

»Jeg håber du stadig er i stand til at tygge din mad hahahaha.«

På Københavns Vestegn har lærerne på en skole undervist for låste døre i frygt for elever, der bryder ind og ødelægger undervisningen.

På en skole i Nordsjælland greb en elev en kniv fra lommen og satte den mod en lærers bryst.

Volden og truslerne sker i skolegården, i frikvarteret bag cykelskuret, sågar i klasseværelset for øjnene af lærerne og på elevernes vej hjem fra skole.

Den kommende tid sætter Berlingske fokus på en bærende samfundsinstitution, der ifølge eksperter har store problemer med at tackle et flere steder forrået miljø. Hvor mobning, vold og trusler er blevet hverdag.

Hvor **58 procent** af de 9.782 adspurgte folkeskolelærere i en rundspørge fra Danmarks Lærerforening lavet på Berlingskes foranledning fortæller, at de i disse år oplever, at der kommer **mere og mere vold** mellem eleverne.

Kun **otte procent oplever**, at volden er aftaget i samme periode.

Beretningerne fra det materiale på flere tusinde sider, som Berlingske gennem aktindsigt har fået adgang til, er talrige og ofte brutale.

En lærer på en fynsk skole nåede eksempelvis ikke at reagere, før en elevs næve ramte ansigtet så hårdt, at briller og hat fløj af. Da læreren forsøgte at samle brillerne op, blev han spyttet på.

En gruppe drenge i Høje Taastrup med tyrkisk baggrund chikanerede ifølge en forælder over flere måneder en klassekammerat med racistiske »abe«-tilråb, voldsomme overfald og tæsk.

En lærer på en skole i Nordvestsjælland kunne ikke gå i to uger, efter en elev med en »bevidst handling« tacklede ham hårdt i knæhøjde.

I Nordsjælland klagede et forældrepar over deres datters 4. klasse.

Forældrene kunne ikke forstå, at skolen ikke havde reageret på en konkret episode, deres datter havde fortalt: at hun var blevet holdt fast i et kvælertag, mens hun sparkede og slog for at forsøge at komme fri.

Derfor skrev de til deres datters lærer på Aula.

Datterens klasse var ifølge forældrene »en klasse med daglige voldsproblematikker«, skrev de i klagen.

»Kvælertag, kaste med sakse ... fastholdelse i sand med hovedet i sandet ... stukket med blyant i halsen til der kom hul og det blødte. Mange under udredning og med diagnoser, hvor kun 1 er kommet i specialklasse.«

På Langeland tog en elev kvælertag med sin arm rundt om halsen på en anden elev i et frikvarter. Eleven får tydelige røde mærker og blodsprængninger på halsen.

I Nordsjælland har en mor noteret 11 voldsepisoder mod sin søn, der har gået et halvt år i skole. Senest er han blevet »afstraffet« af nogle ældre elever med slag og spark, fordi han ifølge dem svarede forkert på deres spørgsmål. Efterfølgende har han været på Hillerød Sygehus.

En anden voldsom beretning i Berlingskes materiale er fra en skole i Storkøbenhavn.

I en afmægtig besked direkte til undervisningsministeren fortæller en mor om de overgreb, hendes søn er blevet udsat for:

»Op til fem der skiftes til at slå/sparke og trampe på ham, mens han lå ned – dette foregik over flere år blandt andet i frikvartererne.«

I et andet tilfælde blev drengen ifølge moren »lokket med ind i et lokale og to drenge (jeg er bekendt med navnene) fastholdte ham foran to piger og stak en solcreme op i rektum på ham«.

Berlingske har været i kontakt med moren. Hendes søn har i dag flyttet skole, men oplevelserne har »smadret« familien, siger hun.

Et psykisk hårdt miljø

En ting er den fysiske vold. Elever, forældre og lærere fortæller også, at trusler, chikane og psykisk terror er blevet en del af hverdagen på deres skole.

Det fremgår blandt andet af dokumenter fra Arbejdstilsynet og Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Ord og trusler flyver gennem luften på skolegangene. Nogle udpluk lyder:

På en række skoler bliver ordene og slagene til psykiske arbejdsskader. Lærere arbejder under forhold, der kan »føre til PTSD«. De »bryder sammen« eller »bliver sygemeldt«, står der i rapporter fra Arbejdstilsynet.

»Grænser og normalitetsbegreb er rykket,« lyder det om de ansatte i en rapport fra en skole i Nordsjælland. De har »søvnproblemer« og oplever »tristhed« i privatlivet. Flere er blevet sygemeldt som følge af forholdene.

Data viser udbredelse – og markant mørketal

I nogle tilfælde bliver volden opdaget, registreret og får konsekvenser.

Berlingske har indsamlet data fra folkeskoler landet over.

41 kommuner har været i stand til at udlevere data for samlet **355 folkeskoler**.

Det viser, at skolerne i vidt omfang bortviser elever midlertidigt - næsten altid som følge af vold eller trusler.

256 af de 355 folkeskoler har således i løbet af de seneste to år bortvist elever.

På **60 af folkeskolerne**, altså cirka hver sjette, har man foretaget mindst 10 bortvisninger i perioden.

På de 355 folkeskoler er der i alt **1778 bortvisninger**.

Bortvisningerne strækker sig fra én til ti dage.

I ganske få tilfælde er der eksempelvis tale om indtagelse af alkohol i skoletiden eller deling af uønskede billeder. Den altoverskyggende årsag, som skolerne angiver, er dog vold eller trusler.

Men mørketallet er stort. Dels fordi en bortvisning kun sker, når en skole opdager volden.

Dels viser rapporter fra Arbejdstilsynet, at selv skoler med massive voldsproblemer ikke registrerer, hvor omfattende volden er.

»Der er et stort mørketal ... idet de ansatte ikke registrerer hændelser,« lyder det i en rapport fra Arbejdstilsynet på en skole på Sjælland.

»Virksomheden har ikke i tilstrækkelig grad instrueret de ansatte i at registrere hændelser med vold,« står der i en rapport fra en skole i Nordjylland.

»Voldsomme hændelser registreres ikke,« skriver Arbejdstilsynet om en skole nord for København.

Forældre: Det gør ondt

Den kommende tid sætter vi i en artikelserie på Berlingske fokus på problemet med vold i landets folkeskoler; på de konkrete sager og omfanget.

Vi søger at finde forklaringerne bag en bekymrende udvikling, som ifølge eksperter og praktikere i alvorlig grad truer vores folkeskoler.

Skolefolk, eksperter og politikere peger på især tre årsager til volden:

- En børneopdragelse, der får nogle børn til at føle sig særlige og hævet over fællesskabet.
- En forfejlet integration blandt elever med ikkevestlig familiebaggrund på skoler i visse områder.
- En folkeskole, der ikke kan håndtere børn med diagnoser og voldsom korporlig adfærd, som er tvunget ind i det almene klassefællesskab.

Flere nævner også en digital forråelse, hvor børn har adgang til voldsomt indhold online. Det er noget, der forstærker effekten af de tre årsager, lyder det.

I de værste sager må de ramte lærere og familier give op.

Som i en sag fra den københavnske vestegn, hvor en mor efter fire år med voldsepisoder mod hendes barn nu kæmper for at skifte skole.

Der er ingen anden udvej, forklarer hun til Berlingske:

»Det gør ondt at sende et barn afsted, når du kan se i hans øjne, at han ikke vil være der.«